

UCHWAŁA NR XXV.169.2020
RADY GMINY GOLUB-DOBRZYŃ

z dnia 17 grudnia 2020 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2021-2023

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r., poz. 713 z późn. zm.¹⁾) oraz art. 179 ust. 2 w zw. z art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r., poz. 821) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Golub-Dobrzyń na lata 2021-2023 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Golub-Dobrzyń.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2021 r.

Przewodniczący Rady Gminy
Golub-Dobrzyń

Artur Kaszyński

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wyżej wymienionej ustawy zostały ogłoszone w: Dz.U. z 2020 r., poz. 1378

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2021- 2023

Spis treści

- Wprowadzenie.
- I. Diagnoza warunków życia w gminie Golub-Dobrzyń.
- II. Założenia Programu Wspierania Rodziny na lata 2021-2023.
- III. Adresaci programu.
- IV. Cel główny i cele szczegółowe.
- V. Realizatorzy programu.
- VI. Źródła finansowania programu.
- VII. Przewidywane efekty realizacji programu.
- VIII. Monitoring i ewaluacja.

W P R O W A D Z E N I E

Rodzina to podstawowa komórka społeczna i naturalne środowisko wychowawcze kształtujące osobowość człowieka, jego styl życia oraz system wartości. To rodzina poprzez własny przykład funkcjonowania wywiera bezpośredni wpływ na rozwój psychiczny i fizyczny człowieka, na uznawane i przyjmowane przez niego w dorosłym życiu normy oraz determinuje późniejsze zachowania społeczne oraz stanowi podstawę budowania poczucia własnej wartości i relacji z innymi członkami społeczeństwa. W rodzinie zaczyna się kształtowanie zainteresowań, pomysłowości, otwartości na drugiego człowieka, oraz wielu cech osobowych, dzięki którym możemy sobie radzić w codziennych sytuacjach społecznych bądź przetrwać pomyślnie sytuacje kryzysowe, które mogą wystąpić w każdym okresie życia ludzkiego. Obok kształtowania cech pożądanых w dorosłym życiu rodzinnym i społecznym, rodzina powinna w dzieciństwie i okresie dorastania człowieka dawać poczucie bezpieczeństwa.

Postęp niosący za sobą rozwój społeczny i gospodarczy, demokratyzacja życia społecznego, zarówno w wymiarze lokalnym jak i w wymiarze globalnym stwarzają jednocześnie zagrożenia mające wpływ na rozwój rodziny, prowadzące do jej dezintegracji – niezaradność życiowa rodziców, niestabilność sytuacji materialnej, nałogi, braki odpowiednich wzorców zachowań i metod wychowawczych powodują ich niewydolność, degradację i często prowadzą do rozpadu wielu rodzin. Aby zapobiegać takim sytuacjom rodzinom potrzebna jest pomoc w przezwyciężaniu trudności w sprawowaniu funkcji rodzicielskich, w podtrzymywaniu pełnienia pozytywnych ról społecznych poprzez wykorzystanie i wzmacnianie zasobów, które znajdują się w rodzinach i wspieraniu ich w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Wsparcie

rodziny powinno być w miarę możliwości wczesne i mieć charakter profilaktyczny. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci i młodzieży oraz kształtowanie wartości i norm związanych z ich wychowaniem. Wszelkie działania powinny być prowadzone za zgodą rodziny i przy jej aktywnym zaangażowaniu.

Ustawodawstwo krajowe nakłada na właściwe organy władzy publicznej obowiązek niesienia pomocy rodzinom, które mają problemy z prawidłowym wypełnianiem przypisanej im roli. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada na samorządy obowiązek opracowanie i realizację 3-letnich gminnych programów w tym zakresie.

Zgodnie z zapisami art. 2 ust. 1 w/w ustawy „wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych to zespół planowych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji”.

Zadania programu powinny koncentrować się nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie - nawet wtedy, gdy dziecko umieszczone zostanie poza rodziną biologiczną. Podstawowym założeniem Programu zatem powinno być wsparcie rodziny naturalnej i eliminowanie takich sytuacji, kiedy dziecko musi opuścić własną rodzinę jak również ograniczenie do minimum konieczności korzystania z pieczy zastępczej i umożliwienie powrotu dziecka do rodziny biologicznej. Skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiece nad dzieckiem i wychowywaniu dzieci oraz ich ochrona i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji działających na terenie Gminy. Istotnym elementem Programu jest wprowadzenie rozbudowanego systemu profilaktyki oraz intensyfikacja działań na rzecz wszystkich rodzin oraz działań zaradczych wobec rodzin znajdujących się w sytuacji kryzysowej z wykorzystaniem istniejących zasobów prawnych, instytucjonalnych, środowiskowych i indywidualnych itp.

I. DIAGNOZA WARUNKÓW ŻYCIA W GMINIE GOLUB-DOBRZYŃ

1. Ogólna charakterystyka gminy.

Gmina wiejska Golub-Dobrzyń położona jest we wschodniej części województwa kujawsko-pomorskiego i stanowi 1 z sześciu gmin powiatu golubsko-dobrzyńskiego. W jej skład wchodzi 21 sołectw z 54 miejscowościami. Tereny gminy położone są wokół miasta Golub-Dobrzyń, stanowiącego lokalne centrum administracyjno-gospodarcze i społeczno-kulturalne dla mieszkańców gminy. Gmina zajmuje powierzchnię 19.779 ha i jest największą pod tym względem gminą powiatu golubsko-dobrzyńskiego. W strukturze użytkowania gruntów gminy przeważają użytki rolne, które zajmują 12.050 ha (60,9%), lasy zajmujące powierzchnię 6.534 ha (33,0%) oraz grunty zabudowane i zurbanizowane zajmujące 541 ha (2,7%).

2. Sytuacja demograficzna.

W gminie Golub-Dobrzyń systematycznie rośnie liczba mieszkańców co jest związane

z atrakcyjnością gminy do osiedlania się, dogodną komunikacją, odpowiednią infrastrukturą i poszerzającą się ofertą zasobów kulturalno-oświatowych. W gminie Golub-Dobrzyń odnotowuje się także niemal corocznie dodatni przyrost naturalny oraz migracje w ruchu wewnętrznym.

Tabela 1. Struktura ludności gminy Golub-Dobrzyń w latach 2017 - 2019 – zameldowania na pobyt stały (stan na 31.XII.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	ROK		
	2017	2018	2019
Wiek przedprodukcyjny	1719	1710	1921
Wiek produkcyjny	5447	5477	5293
Wiek poprodukcyjny	1526	1540	1567
RAZEM:	8692	8727	8781

Źródło: dane wydziału meldunkowego UG Golub-Dobrzyń.

Tabela 2. Ruch naturalny ludności w gminie Golub-Dobrzyń w latach 2017-2019.

ROK	Urodzenia	Zgony	Przyrost
2017	104	69	35
2018	78	83	-5
2019	104	86	18

Źródło: https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Golub_Dobrzyn

3

Tabela 3. Migracje wewnętrzne w gminie Golub-Dobrzyń w latach 2017-2019.

ROK	Zameldowania	Wymeldowania	Saldo migracji wewnętrznych
2017	141	90	51
2018	149	102	47
2019	164	131	33

Źródło: https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Golub_Dobrzyn

Analiza danych demograficznych charakteryzujących gminę Golub-Dobrzyń wskazuje na pozytywne trendy ponieważ rośnie liczba mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym, przeważa dodatni przyrost naturalny, jednakże rośnie jednocześnie liczba ludności w wieku poprodukcyjnym. Oznacza to, że grupa osób w wieku produkcyjnym będzie musiała w przyszłości ponosić duże obciążenia utrzymania zwiększającej się liczby osób w wieku poprodukcyjnym, a troska i konieczność zapewnienia opieki seniorom w rodzinie może hamować niezależność i siłę do osiągnięcia możliwie najwyższej jakości życia tych rodzin.

3. Sytuacja mieszkaniowa i infrastruktura.

W gminie Golub-Dobrzyń odnotowuje się systematyczny wzrost zasobów mieszkaniowych. Wzrost ten postępuje w wyniku rozwoju budownictwa indywidualnego oraz napływu ludności z terenów miejskich

(głównie Golubia-Dobrzynia). W świetle danych Urzędu Statystycznego w Bydgoszczy na koniec 2018 roku 8 727 mieszkańców gminy zamieszkiwało w 2 681 mieszkaniach. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania wynosiła 94,00m² a przeciętna liczba osób w 1 mieszkaniu wynosiła 3,3 osoby. Według danych Urzędu Statystycznego, w latach 2017-2018 w gminie Golub-Dobrzyń do użytku oddano 136 mieszkań.

W strategii rozwoju gminy Golub-Dobrzyń na lata 2016-2022 odnotowano korzystne zmiany w infrastrukturze komunalnej - wzrasta odsetek ludności korzystającej z sieci wodociągowej, podobnie zwiększa się dostępność mieszkańców gminy do sieci kanalizacyjnej. Całkowita długość sieci wodociągowej w 2013 r. wynosiła 227,4km (wzrost o 5,4% na przestrzeni 10 lat). Podłączone były do niej 1923 budynki mieszkalne (94,7% wszystkich budynków mieszkalnych), w których łącznie zamieszkiwało 7,8 tys. osób. W 2013 r. z sieci wodociągowej korzystało 92% mieszkańców gminy Golub-Dobrzyń. Wzrosła również liczba przyłączeń budynków mieszkalnych do sieci kanalizacyjnej - w latach 2004-2013 z sieci kanalizacyjnej korzystały 5 702 osoby, co stanowiło 67% mieszkańców gminy. Dostęp do sieci wodociągowej klasyfikuje gminę Golub-Dobrzyń na 2 miejscu w powiecie oraz 40 miejscu w województwie. Pod kątem ilości gospodarstw podłączonych do instalacji kanalizacyjnej gmina zajmuje 2 miejsce w powiecie i 25 w województwie kujawsko-pomorskim. W polityce przestrzennej gminy trwa kontynuacja i uzupełnianie przyłączy do sieci.

W polityce przestrzennej gminy trwa równolegle kontynuacja i uzupełnianie zabudowy mieszkaniowej. Wzmocnienie potencjału gminy w tym zakresie zamierza się uzyskać przez właściwe ukształtowanie sieci osadniczej np. poprzez utworzenie tzw. pierścienia podmiejskiego wokół miasta Golubia-Dobrzynia. Dalszy rozwój i niezawodność systemów infrastruktury technicznej przyczyni się do podniesienia konkurencyjności i atrakcyjności gminy dla inwestorów z zewnątrz oraz podniesienia atrakcyjności warunków życia i pracy dla mieszkańców.

Układ drogowy w gminie Golub-Dobrzyń stanowią drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe oraz gminne. Przebiegająca przez gminę droga krajowa liczy 9 km, łączna długość dróg wojewódzkich przebiegających przez gminę liczy 21km, natomiast drogi powiatowe na terenie gminy liczą łącznie 84km. Drogi gminne, zaliczane do klasy dróg lokalnych, stanowią uzupełniającą sieć dróg publicznych - łączna ich długość wynosi 178 km. Z analizy strategii rozwoju gminy na lata 2016 – 2022 wynika, że w skład 44% wszystkich dróg posiadających nawierzchnię twardą, w 100% wchodzi drogi krajowe i wojewódzkie, w 94% drogi powiatowe i w 11% - drogi gminne.

Ważnym szlakiem komunikacyjnym biegnącym przez północną część gminy jest 9-kilometrowy odcinek drogi krajowej nr 15 relacji Trzebnica-Ostróda, łącząca Gniezno, Inowrocław, Toruń, Kowalewo Pomorskie, Brodnicę i Ostródę. Z jednej strony droga ta stanowi połączenie z największymi miastami województwa, z drugiej zaś - w połączeniu, na wysokości Ostródy z drogą krajową nr 16 - jest ważną arterią tranzytu turystycznego zarówno krajowego, jak i międzynarodowego. Planowana jest przebudowa drogi i podniesienie jej parametrów do drogi głównej ruchu przyspieszonego GP (2/2) wraz z obwodnicą Kowalewa Pomorskiego.

Najważniejszymi drogami wojewódzkimi na terenie gminy Golub-Dobrzyń są: droga wojewódzka nr 534 (Rypin – Golub-Dobrzyń – Wąbrzeźno - Grudziądz, 83km), droga wojewódzka nr 548 (Stolno - Płachoty, 91 km), droga wojewódzka nr 554 (Sierakowo – Kikół, 47km), droga wojewódzka nr 569 (Golub-Dobrzyń -

Dobrzejewice, 19km).

Uzupełniającą sieć dróg publicznych w gminie stanowią drogi gminne służące miejscowym potrzebom mieszkańców i przedsiębiorców. Z analizy strategii rozwoju gminy na lata 2016 – 2022 wynika, że w skład 44% wszystkich dróg posiadających nawierzchnię twardą, w 100% wchodzi drogi krajowe i wojewódzkie, w 94% drogi powiatowe i w 11% drogi gminne.

Infrastruktura drogowa a zwłaszcza gęstość struktury sieci drogowej oraz jej stan techniczny ma ważne znaczenie dla rozwoju społeczno-gospodarczego i warunków życia lokalnej społeczności.

Mankamentem systemu transportowego w gminie jest słabo rozwinięta sieć publicznego transportu pasażerskiego co stwarza istotne ograniczenia w przemieszczaniu się dla mieszkańców. Komunikację pasażerską zapewnia w tej chwili jedynie placówka terenowa PKS z siedzibą w mieście Golub-Dobrzyń. Oferuje ona mieszkańcom gminy dogodne połączenia z większymi miastami - Toruniem, Bydgoszczą, Brodnicą oraz Rypinem. Częstotliwość połączeń PKS do większości miejscowości na terenie gminy jest ograniczona do 1-3 kursów na dobę - do bardzo wielu miejscowości nie ma żadnych połączeń. Sytuacja ta jest niekorzystna dla mieszkańców niemobilnych (nie posiadających własnego środka transportu lub niezdolnych do samodzielnego kierowania) - utrudnia min. aktywizację zawodową osób bezrobotnych, dotarcie do szkół młodzieży ponadgimnazjalnej a także dotarcie do instytucji publicznych czy najbliższych placówek służby zdrowia, które w większości usytuowane są na terenie miasta Golub-Dobrzyń.

4. Rynek pracy.

W związku z tym, że gmina Golub-Dobrzyń jest terenem typowo rolniczym, dlatego też w gospodarce gminy nie ma reprezentantów wielkiego przemysłu czy usług. Miejsca pracy dla miejscowej ludności zapewniają głównie instytucje użyteczności publicznej oraz średnie i małe przedsiębiorstwa przetwórcze oraz placówki handlowe i usługowe. Wiele podmiotów gospodarczych to firmy jednoosobowe lub rodzinne. Gminny rynek pracy nie jest w stanie zapewnić zatrudnienia wszystkim chętnym i zdolnym do pracy mieszkańcom, dlatego wiele osób pracuje poza terenem gminy.

Tak jak w całym kraju, w powiecie Golub-Dobrzyń jak i w samej gminie Golub-Dobrzyń w ostatnich latach odnotowuje się poważny spadek bezrobocia.

Tabela 4. Stopa bezrobocia w powiecie Golub-Dobrzyń w latach 2017-2019 na tle województwa i kraju (stan na 31.XII.)

Stopa bezrobocia w:	2017	2018	2019
powiecie golubsko-dobrzyńskim	11	10,3	9,9
województwie kujawsko-pomorskim	10	8,8	7,8
Polsce	6,6	5,8	5,2

Źródło: dane PUP Golub-Dobrzyń

Jak wynika z powyższych danych, dynamika spadku bezrobocia w gminie Golub-Dobrzyń jest podobna do krajowej i wojewódzkiej.

Tabela 5. Liczba bezrobotnych w gminie Golub-Dobrzyń w latach 2017-2019 (stan na 31.XII.)

Wyszczególnienie	2017	2018	2019
Bezrobotni razem:	360	365	335
w tym mężczyźni:	118	112	109
w tym kobiety:	242	253	226

Źródło: dane PUP Golub-Dobrzyń.

Z analizy danych wynika, że bezrobocie wśród kobiet w gminie było w ostatnich 3 latach ponad dwukrotnie wyższe niż wśród mężczyzn, ale też w ostatnim roku ubyło więcej bezrobotnych kobiet niż mężczyzn. Mniejsze bezrobocie wśród mężczyzn ma z pewnością związek z tym, że na rynku pracy jest więcej ofert pracy w takich branżach jak budownictwo czy transport, a więc na stanowiskach typowych dla mężczyzn, niemniej, jak wynika z tabeli w ostatnim roku ubyło więcej bezrobotnych kobiet niż mężczyzn. Może to oznaczać większą aktywność zawodową kobiet w związku z większą ofertą rynku pracy dla nich, ale również rezygnację ze statusu osoby bezrobotnej w związku z programem 500+ - uzyskanie świadczeń w ramach tego programu to znaczny udział w dochodach wielu rodzin pozwalający kobietom na rezygnację z poszukiwań pracy i rejestracji jako osoba bezrobotna.

Pozytywne trendy na rynku pracy to większa szansa na ograniczenie ubóstwa wielu rodzin. Ubóstwo często prowadzi do zachowań dewiacyjnych w rodzinie, skłonności do nałogów, marginalizacji, obniżenia poziomu potrzeb bytowych i całokształtu bytowania oraz nieradzenia sobie w wypełnianiu ról opiekuńczo – wychowawczych. Kłopoty z uzyskaniem pracy - często przez wszystkich dorosłych członków rodziny - było dotychczas dominującą okolicznością ubiegania się o świadczenia z pomocy społecznej w gminie Golub-Dobrzyń.

5. Oświata i opieka przedszkolna.

Gmina Golub-Dobrzyń realizuje zadania edukacyjne dzieci i młodzieży na poziomie szkoły podstawowej oraz do końca roku szkolnego 2018/2019 na poziomie gimnazjalnym. W gminie do końca roku szkolnego 2019/2020 funkcjonowało 7 szkół podstawowych w tym 1 niepubliczna. Z dniem 01.09.2020r. szkoła niepubliczna uległa likwidacji. Z 6 aktualnie funkcjonujących szkół, 4 wchodzi w skład utworzonych w 2017 roku zespołów szkolno-przedszkolnych (Ostrowite, Gałczewo, Wrocki, Nowogród). Nauka dwóch roczników w gimnazjum, w wyniku reformy oświaty wygasła w 2019 roku. Wg danych Gminnego Zespołu Ekonomiczno-Administracyjnego Szkół i Przedszkoli liczba dzieci realizujących obowiązek szkolny w latach 2017-2019 uległa zmniejszeniu - ma to cały czas związek z wchodzeniem w obowiązek szkolny roczników z

lat niżej demograficznego.

Tabela 6. Liczba uczniów szkół podstawowych i gimnazjum w gminie Golub-Dobrzyń w latach 2017- 2019 (stan na 30.IX.)

Wyszczególnienie	2017/2018	2018/2019	2019/2020
SP Ostrowite	129	130	143
SP Wrocki	98	110	102
SP Lisewo	79	82	73
SP Nowogród	65	80	87
SP Węgiersk	58	65	63
NSP Sokołowo	29	32	25
GIMNAZJUM GAŁCZEWO (do VIII/2019)	213	112	-
SP GAŁCZEWO	53	86	87
RAZEM:	724	697	580

Źródło: dane Gminnego Zespołu Ekonomiczno-Administracyjnego Szkół i Przedszkoli.

Edukację na poziomie ponadpodstawowy i ponadgimnazjalnym młodzież z terenu gminy realizuje w placówkach funkcjonujących w powiecie Golub-Dobrzyń, które są usytuowane w mieście Golub-Dobrzyń oraz Kowalewo Pomorskie a także powiatach ościennych (Toruń, Brodnica, Wąbrzeźno).

Potrzeby w zakresie opieki nad dziećmi w wieku przedszkolnym realizowane są aktualnie przez gminne przedszkola publiczne, oddziały przedszkolne w szkołach (klasy „0”) oraz niepubliczne placówki opieki przedszkolnej. Opieką przedszkolną w roku szkolnym 2016/2017 objętych było w gminie 214 dzieci, w 2017/2018 – 250 dzieci, w 2018/2019 – 212 dzieci a w 2019/2020 -264 dzieci. W roku szkolnym 2020/2021 – opieką przedszkolną objętych jest już 280 dzieci (stan na 30.IX.).

Od września 2017 roku na terenie gminy, w miejscowości Ostrowite, został uruchomiony żłobek z 10-ma miejscami zapewniającymi opiekę dla dzieci do lat 3. Powstanie tego typu placówki ma niebagatelne znaczenie dla mieszkank, które po wykorzystaniu urlopu macierzyńskiego pragną wrócić do pracy.

Również od września 2017 roku na terenie gminy działa przedszkole terapeutyczne dla dzieci z autyzmem prowadzone przez jedno ze stowarzyszeń. Przedszkole to ma szczególne znaczenie dla rodzin z dziećmi z tego typu niepełnosprawnością. Takich rodzin jest na tyle dużo na terenie gminy, że stało się zasadne wyjście naprzeciw potrzebom tych rodzin. Dzięki temu rodzice mają wygodny dostęp do specjalistycznej rehabilitacji swoich chorych dzieci – nie muszą korzystać z odległych placówek tego typu np. w Toruniu.

Szkoły na terenie gminy, oprócz działalności dydaktycznej, cyklicznie realizują ze swoimi uczniami działania ujęte w szkolnych programach wychowawczych oraz profilaktycznych, spójnych z założeniami rządowego dokumentu adresowanego do placówek oświatowych: ”Bezpieczna i przyjazna szkoła”. Realizowane są w nich programy socjoterapeutyczne i profilaktyczne we współpracy z przedstawicielami różnych instytucji. Wielokrotnie organizowane są wspólne spotkania obejmujące grupę dzieci, nauczycieli oraz rodziców gdzie akcentowane są kwestie przemocy, radzenia sobie z agresją, wspólnego spędzania czasu wolnego czy budowania właściwych postaw i relacji w rodzinach i grupach, właściwego zachowania i promowania odpowiednich wartości. Szkoły są również głównymi organizatorami zagospodarowywania czasu wolnego dzieci i młodzieży min. poprzez zachęcanie uczniów do pracy w różnego rodzaju kółkach

zainteresowań, szkolnych zespołach muzycznych i tanecznych czy szkolnych kołach sportowych. Organizując szereg zajęć pozalekcyjnych, placówki oświatowe czynnie wspomagają rodziny w prawidłowym wychowywaniu dzieci.

6. Opieka zdrowotna.

Jedynym ośrodkiem zdrowia na terenie gminy jest Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej we Wrockach. Opiekę medyczną placówka zapewnia przede wszystkim mieszkańcom sołectw Wrocki, Cieszyny, Pląchoty, Karczewo i Pusta Dąbrówka. W Niepublicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej zapewniane są na co dzień usługi lekarza rodzinnego i pielęgniarki środowiskowej oraz - raz w tygodniu – stomatologa i ginekologa. W strukturze Zakładu od kilku lat działa również Gabinet Rehabilitacyjny. Mieszkańcy pozostałych sołectw korzystają na co dzień z opieki medycznej powiatowych placówek służby zdrowia umiejscowionych w mieście Golub-Dobrzyń świadczących usługi w zakresie podstawowej jak i specjalistycznej opieki medycznej.

7. Kultura i wypoczynek.

Głównymi ośrodkami życia kulturalnego w gminie Golub-Dobrzyń są świetlice wiejskie i szkoły oraz Gminna Biblioteka Publiczna w Nowogrodzie z 3-ma filiami na terenie gminy, które posiadają łącznie 52 052 woluminów. Życie kulturalne w gminie kształtowane jest także przez organizacje pozarządowe oraz stowarzyszenia, które aktywnie uczestniczą w życiu lokalnych społeczności - na terenie gminy działa 16 stowarzyszeń. Na terenie gminy działa również 13 ochotniczych straży pożarnych, 16 kół gospodyń wiejskich oraz 3 wioski tematyczne: w Węgiersku, w Macikowie oraz na Podzamku Golubskim.

Na rozwój kultury i wypoczynku w gminie Golub-Dobrzyń bardzo ważny wpływ ma życie sportowe. W gminie działa kilka prężnych klubów i organizacji sportowych, z których największe to: Ludowy Gminny Klub Sportowy „Zryw” we Wrockach oraz Uczniowski Klub Sportowy „Saturn” w Ostrowitem.

Obszar gminy posiada warunki dla turystyki krajoznawczej oraz wypoczynkowo-rekreacyjnej. Na potrzeby wypoczynku mieszkańców gminy jak i turystów z zewnątrz zagospodarowane jest w dużej części Jezioro Grodno wraz z przyległymi terenami. Rozbudowywana i poprawiana jest sukcesywnie infrastruktura gminy na potrzeby kulturalne, sportowe, rekreacyjne i wypoczynkowe – boiska sportowe, ścieżki rowerowe czy świetlice wiejskie.

Gmina i jej jednostki, szkoły oraz organizacje społeczne i sportowe organizują corocznie na terenie gminy szereg imprez kulturalnych, sportowych, sportowo-rekreacyjnych o zasięgu lokalnych oraz gminnym i powiatowym.

8. Polityka społeczna.

Polityka społeczna gminy to szereg działań podejmowanych i realizowanych na rzecz mieszkańców znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji życiowej i bytowej. Wiodącą instytucją powołaną do

rozwiązywania problemów społecznych w gminie jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Wiele zadań w zakresie szeroko rozumianej polityki społecznej w gminie Golub-Dobrzyń realizowanych jest również - samodzielnie lub we współpracy z Ośrodkiem Pomocy Społecznej - przez inne instytucje o zasięgu gminnym, powiatowym czy regionalnym.

Poniższa tabela przedstawia rozmiar środków finansowych wydatkowanych przez gminę na świadczenia o charakterze socjalnym w ostatnich 3 latach.

Tabela 7. Nakłady finansowe na świadczenia o charakterze socjalnym w gminie Golub-Dobrzyń w latach 2017- 2019.

Obszar finansowania	2017		2018		2019	
	środki (w zł)	Liczba osób objętych pomocą	środki (w zł)	Liczba osób objętych pomocą	środki (w zł)	Liczba osób objętych pomocą
Pomoc społeczna	683.938	919	967.529	937	1.062.691	850
Świadczenia rodzinne	3.945.271	878	3.787.392	655	3.909.551	593
Fundusz alimentacyjny	425.460	85	360.700	85	320.940	74
Świadczenia wychowawcze	7.112.081	1 215	6.766.159	1 146	8.541.352	1 742
Świadczenia „Dobry Start”	-	-	371.700	1 239	380.700	1 269
Stypendia socjalne	270.787	299	233.602	279	130.646	225
Dodatki mieszkaniowe	138.542	1 025	126.694	1005	132.504	1027

Źródło: dane własne Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Urzędu Gminy i Gminnego Zespołu Ekonomiczno-Administracyjnego Szkół i Przedszkoli.

Ośrodek Pomocy Społecznej stanowi główne centrum dystrybucji ustawowo przysługujących osobom i rodzinom świadczeń wynikających min. z ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów czy ustawy o pomocy społecznej. Pomoc w postaci dodatków mieszkaniowych realizuje bezpośrednio Urząd Gminy natomiast w postaci stypendiów socjalnych dla uczniów – Gminny Zespół Ekonomiczno-Administracyjny Szkół i Przedszkoli.

Obszarem działania, w którym podejmowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej działania opierają się na ścisłej współpracy wielu instytucji jest opieka nad dzieckiem i rodziną. Działania te obejmują zadania wynikające z szeregu aktów prawnych, w których zapisano bezpośrednio lub pośrednio usługi i świadczenia w ramach wsparcia i pomocy rodzinom z dziećmi. Do najważniejszych należą: ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej, ustawa z dnia 09 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Rodziny z dziećmi stanowią nadal znaczącą część ogólnej liczby osób i rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej.

Niemniej jednak, liczba rodzin z dziećmi korzystających ze świadczeń pomocy społecznej uległa wyraźnemu spadkowi.

Tabela 8. Rodziny z dziećmi korzystające z pomocy społecznej w gminie Golub-Dobrzyń w latach 2017-2019.

Wyszczególnienie	2017		2018		2019	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Osoby i rodziny objęte pomocą ogółem:	328	919	357	937	331	850
w tym: rodziny z dziećmi	160	672	156	640	118	502
w tym: z 1 dzieckiem	40	108	36	99	21	50
z 2 dzieci	54	208	64	240	48	181
z 3 dzieci	46	224	40	193	31	151
z 4 dzieci	12	73	7	42	11	66
z 5 dzieci	5	35	6	42	2	14
z 6 dzieci	3	24	3	24	4	31
z 7 i więcej dzieci	0	0	0	0	1	9

Źródło: dane własne Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Spadek liczby rodzin ubiegających się o świadczenia z pomocy społecznej z pewnością wynika z jednej strony z wprowadzenie od kwietnia 2016 roku świadczenia wychowawczego na drugie i kolejne dziecko do ukończenia 18-tego roku życia a od 2019 roku na wszystkie dzieci do 18-go roku życia, z drugiej zaś z dynamicznej poprawy sytuacji na rynku pracy. Program 500+ wpłynął ewidentnie na poprawę sytuacji materialnej rodzin wychowujących dzieci, niemniej wiele z nich - zwłaszcza rodziny wielodzietne i niepełne - nadal ubiega się o wsparcie w postaci różnorodnych świadczeń w ramach ustawy pomocy społecznej. Zgodnie z zapisami ustawowymi, świadczenia z Programu 500+ nie są uwzględniane w dochodzie rodziny ubiegającej się o inne świadczenia.

Tabela 9. Rodziny wielodzietne i niepełne korzystające z pomocy społecznej w gminie Golub-Dobrzyń w latach 2017- 2019.

Wyszczególnienie	2017		2018		2019	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Rodziny z dziećmi ogółem:	160	672	156	640	118	502
w tym: rodziny wielodzietne	66	356	56	301	49	271
rodziny niepełne	33	106	14	31	14	29

w tym rodziny wielodzietne	11	50	4	16	7	32
----------------------------	-----------	-----------	----------	-----------	----------	-----------

Źródło: dane własne Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Rodziny z 1 lub 2 dzieci korzystają w większości przypadków tylko z pomocy w postaci posiłków w szkołach. Można przyjąć tezę, że coraz szersze wsparcie finansowe kierowane do rodzin z dziećmi z terenu gminy zlikwidowało przede wszystkim skrajne ubóstwo wielu z nich. Ale poprawa sytuacji bytowej nie zlikwidowała wielu innych problemów, z którymi rodziny nie są w stanie sobie poradzić bez wsparcia z zewnątrz. Są to w głównej mierze niewydolność opiekuńczo-wychowawcza, nieumiejętność gospodarowania budżetem domowym, bezrobocie, niechęć do podejmowania aktywności zawodowej, uzależnienia czy przemoc domowa. Wsparcie rodzinom zapewniają przede wszystkim pracownicy socjalni Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, pracujący na co dzień z rodzinami w ramach szeroko rozumianej pracy socjalnej współpracując przy tym z szeregiem instytucji i organizacji. Są to rodziny z niewielkimi deficytami funkcjonalnymi, gdzie interwencja służb społecznych wymagana jest w niewielkim zakresie.

Rodziny z dużymi deficytami funkcjonalnymi, zagrażającymi umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej wspierane są usługami asystenta rodziny. Asystent rodziny pracuje tylko z rodzinami, które zostały mu przydzielone (maksymalnie do 15 rodzin w pełnym wymiarze czasu pracy asystenta). Praca asystenta z rodziną ma szerszy zakres niż praca socjalna z rodziną prowadzona przez pracownika socjalnego, jest bardziej zintensyfikowana i ma na celu nauczania całej rodziny umiejętności do samodzielnego radzenia sobie z pojawiającymi się problemami czy zagrożeniami doprowadzającymi do jej destrukcji, a przede wszystkim stwarzającymi zagrożenie dla dobra i bezpieczeństwa dzieci. W gminie Golub-Dobrzyń rodzin, do których w ostatnich 3 latach skierowany został asystent rodziny było stosunkowo niewiele. Część już po niedługim czasie pracy z asystentem, odzyskała lub nabyła umiejętności radzenia sobie z zapewnieniem prawidłowej opieki nad dziećmi i problemami dnia codziennego.

Tabela 10. Rodziny korzystające z pomocy asystenta rodziny w gminie Golub-Dobrzyń w latach 2017- 2019.

Wyszczególnienie	2017	2018	2019
Liczba rodzin objętych pomocą asystenta rodziny	6	4	6
w tym liczba nowo objętych rodzin w roku sprawozdawczym	5	1	4
Liczba rodzin, z którymi asystent zakończył pracę na podstawie osiągnięcia pozytywnych efektów	1	1	1
Liczba rodzin, z którymi asystent zakończył pracę niepowodzeniem – umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej	1	0	1
Liczba rodzin, z którymi asystent zakończył pracę z innych przyczyn (np. zmiana miejsca zamieszkania rodziny poza teren gminy)	1	1	0
Liczba rodzin, z którymi asystent kontynuował pracę w roku następnym	3	2	4

Źródło: dane własne Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Jak wynika z tabeli, asystent rodziny pracuje przeciętnie z 4 - 6 rodzinami rocznie. Asystent rodziny

podejmuje pracę z rodzinami biologicznymi, z których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej w celu przywrócenie im zdolności do prawidłowego wypełniania obowiązków rodzicielskich i możliwości powrotu dzieci do rodziny. Niestety, w sytuacji kiedy dzieci trafiają do pieczy zastępczej praca z rodzinami biologicznymi kończy się niepowodzeniem z powodu braku współpracy z ich strony i zainteresowania odzyskaniem dzieci.

W przypadku umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej, gmina ma obowiązek (od 01.07.2012r.) partycypować w kosztach tej pieczy: zgodnie z przepisami jest to 10% kosztów w pierwszym roku pobytu dzieci w pieczy zastępczej, w drugim – 30% , od trzeciego roku pobytu – 50%. W latach 2017-2019 gmina pokrywała częściowo koszty pobytu dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej wg poniższej tabeli – wynika z niej, że z każdym rokiem są one coraz większe.

Tabela 10. Ilość dzieci i koszty umieszczenia dzieci z terenu Gminy Golub-Dobrzyń w pieczy zastępczej w latach 2015- 2017.

Wyszczególnienie	2017	2018	2019
Liczba dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej	1	1	1
Liczba dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej	15	10	10
w tym:			
rodziny spokrewnione	8	5	7
niezawodowe rodziny zastępczej	4	-	-
zawodowe rodziny zastępcze	3	2	-
rodzinne domy dziecka	-	3	3
Łączny koszt współfinansowania przez gminę pobytu dzieci w pieczy zastępczej (w zł)	28.154	50.565	79.779

Źródło: dane własne Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Zjawiskiem, który stał się w ostatnich latach poważnym, zauważalnym problem społecznym jest narastająca przemoc w rodzinie. Ujawnienie problemu przemocy wewnątrzrodzinnej, w wielu krajach świata zaowocowało rozwojem systemów ochrony prawnej oraz utworzeniem efektywnych struktur pomocy ofiarom i sprawcom, uwzględniających konieczność interdyscyplinarnego spojrzenia na ten problem. W Polsce w tym celu została uchwalona w 2005 roku ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie nakładająca obowiązek utworzenia w każdej gminie zespołu interdyscyplinarnego, którego zadaniem jest skuteczne przeciwdziałanie przemocy domowej i pomoc rodzinom jej doświadczającym. W skład zespołu interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych, kuratorzy sądowi oraz fakultatywnie prokuratorzy i przedstawiciele innych podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Na poziomie strategicznym pełnią one funkcję planistyczną i koordynującą, polegającą na kształtowaniu lokalnej polityki przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Do zadań na poziomie wykonawczym, dotyczących konkretnej rodziny, zespół powołuje grupy robocze, która pełnią funkcję wspierającą. Realizują one działania pomocowe wobec indywidualnych przypadków wystąpienia przemocy w rodzinie. Posiadane przez przedstawicieli poszczególnych podmiotów kompetencje i umiejętności, zakres ich możliwości merytorycznych, kadrowych, technicznych i finansowych daje możliwość wzmocnienia skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie - przepływ informacji pomiędzy

służbami zajmującymi się pomaganiem ofiarom przemocy jest tu niezmiernie istotnym elementem.

W gminie Golub-Dobrzyń również podejmowane są działania dotyczące przeciwdziałaniu przemocy rodzinie. W 2010 roku został utworzony Zespół Interdyscyplinarny. Pracę Zespołu wspomaga Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, ponieważ w większości przypadków akty przemocy domowej związane są z problemem alkoholowym w rodzinach.

Do 2011 roku do oceny zjawiska przemocy w rodzinie w gminie Golub-Dobrzyń służyły informacje uzyskane z Komendy Powiatowej Policji w oparciu o dane sporządzone na podstawie procedury „Niebieskie Karty”. Informacje te dotyczyły liczby stwierdzonych interwencji domowych, podczas których dochodziło do aktów przemocy lub jej wielokrotnych przejawów. Statystyki prowadzone przez policję obejmowały wyłącznie zgłoszone przypadki stosowania przemocy, czyli takie, których konsekwencją była interwencja policji.

Od 2012 roku, od kiedy uprawnione do zakładania „Niebieskich Kart” są inne instytucje, a każda założona Niebieska Karta trafia do Zespołu Interdyscyplinarnego, dane te są szersze chociaż i tak nie przedstawiają faktycznej skali występowania tego zjawiska, bowiem uwzględniają wyłącznie zgłoszone przypadki przemocy w rodzinie. Nadal jednak najwięcej przypadków przemocy zgłaszanych jest na policję.

Skalę zjawiska na podstawie liczby wszczęcia procedury „Niebieskie Karty” w gminie Golub-Dobrzyń w latach 2017-2019 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 11. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego w gminie Golubiu-Dobrzyniu w latach 2017-2019.

Lp.	Liczba założonych Niebieskich Kart (NK) przez:	2017	2018	2019
1	Policję	26	22	23
2	GOPS	0	1	3
4	Oświatę	1	0	0
5	Ochronę Zdrowia	0	1	0
6	Gminną Komisję ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	0	0	0
7	RAZEM założonych NK:	27	24	26
8	Liczba rodzin objętych procedurą NK łącznie (założone w roku sprawozdawczym i kontynuowane z lat poprzednich)	33	30	28
9	Liczba zakończonych procedur NK	20	21	15
10	Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego	4	4	4
11	Liczba posiedzeń Grup Roboczych	86	74	102

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych w Zespole Interdyscyplinarnym.

Jak wynika z tabeli Zespół Interdyscyplinarny zajmuje się rozwiązywaniem problemów związanych z przemocą domową w blisko 30 rodzinach rocznie. Nadal najwięcej przypadków przemocy w gminie zgłaszanych jest na policję. W przeważającej liczbie przypadków przyczyną przemocy i zakładania „Niebieskich Kart” jest alkoholizm występujący w rodzinach.

W ramach systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie już w czerwcu 2010 roku został utworzony Punkt Konsultacyjno-Informacyjny dla Ofiar Przemocy w Rodzinie z siedzibą w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej. W punkcie tym, dwa razy w m-cu w godzinach popołudniowych wsparcia psychologicznego, prawnego, wzmacniającego i motywującego do przeciwstawiania się przemocy udzielają psycholog, pracownik socjalny, terapeuta ds. uzależnień oraz policjant.

II. ZAŁOŻENIA PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2021-2023

Podstawowym założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Golub-Dobrzyń na lata 2021 – 2023 jest zbudowanie kompleksowego systemu wsparcia dla rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych przy wykorzystaniu istniejących zasobów gminny. Zakłada kontynuowanie działań zawartych w programach z lat poprzednich jak również uwzględnia pojawiające się nowe uwarunkowania i zagrożenia w funkcjonowaniu rodzin. Głównym założeniem Programu jest stworzenie w gminie Golub-Dobrzyń wielopłaszczyznowego wsparcia rodziny poprzez ścisłą współpracę podmiotów działających na rzecz dzieci i rodzin, co gwarantuje skuteczność podejmowanych działań. Zadania programu koncentrować się będą nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie, nawet wtedy, gdy dziecko umieszczone zostanie poza rodziną biologiczną. Priorytetem jest dążenie, aby każde dziecko miało prawo żyć i rozwijać się w rodzinie naturalnej w poczuciu bezpieczeństwa.

III. ADRESACI PROGRAMU

Adresatami Programu są rodziny zamieszkałe na terenie gminy Golub-Dobrzyń przeżywające trudności w opiece nad i wychowaniu dzieci – rodziny wielodzietne i niepełne, rodziny dotknięte przemocą, problemem uzależnienia, niewydolne wychowawczo oraz rodziny dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

IV. CEL GŁÓWNY I CELE SZCZEGÓŁOWE

1. Cel główny.

Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez tworzenie warunków sprzyjających prawidłowemu ich funkcjonowaniu.

2. Cele szczegółowe.

a/ diagnozowanie i analiza sytuacji rodzin na terenie gminy

- wywiady środowiskowe w rodzinach przeżywających trudności,
- rozpoznawanie deficytów w zakresie pełnienia ról rodzicielskich (zaniedbań względem dzieci),
- ocena sytuacji dzieci w środowisku rodzinnym, szkolnym i rówieśniczym oraz w społeczności lokalnej,

b/ zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny

- prawidłowa realizacja przysługujących rodzinom ustawowo świadczeń socjalnych,
- zapewnienie dodatkowej pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom ubogim,
- objęcie dożywianiem w szkołach wszystkich dzieci tego wymagających,
- motywowanie i pomoc w podejmowaniu aktywności zawodowej przez rodziców,
- wspieranie inicjatyw i działań na rzecz rozwoju budownictwa mieszkaniowego na terenie gminy.

c/ wspieranie rodziny w opiece i wychowaniu

- wspieranie opieki nad dziećmi do lat 3 poprzez utrzymanie i rozwój gminnego żłobka,
- utrzymanie i rozwój sieci przedszkoli na terenie gminy,
- wspieranie rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym,
- podejmowanie i koordynowanie działań na rzecz utrzymania bądź powrotu dziecka do rodziny naturalnej, umożliwienie rodzinom korzystania z pomocy asystenta rodziny,
- pozyskanie w środowisku lokalnym kandydatów do pełnienia funkcji rodzin wspierających dla rodzin przeżywających trudności,
- zapewnienie rodzinom prawidłowej opieki zdrowotnej,
- zabezpieczenie środków na pobyt dzieci w pieczy zastępczej,
- rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych, motywowanie do podejmowania działań nakierowanych na zmianę,
- umożliwienie rodzinom dostępu do specjalistycznego poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, terapeutycznego oraz prawnego,
- monitorowanie środowisk zagrożonych uzależnieniami, wykluczeniem społecznym,
- monitorowanie sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.

d/ zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych w rodzinach

- promowanie wartości rodziny, promowanie i wspieranie różnorodnych form integracji rodzin i społeczności lokalnych,

- działalność edukacyjno – informacyjna na rzecz podniesienia świadomości w zakresie prawidłowego funkcjonowania rodzin w społeczeństwie lokalnym,
- wspieranie instytucji pracujących na rzecz rodziny (szkoła, kluby sportowe, biblioteki, koła zainteresowań, organizacje pozarządowe, poradnie, instytucje kościelne itp.),
- promowanie i wspieranie organizacji różnorodnych form spędzania czasu wolnego dzieci i młodzieży - wypoczynek letni i zimowy w tym także z uwzględnieniem programów profilaktycznych,
- promowanie i inicjowanie działań na rzecz środowiskowych form wspierania rodziny w wychowaniu dzieci,
- wdrażanie skutecznych programów zapobiegających kryzysowi w rodzinie lub umożliwiających wyjście z sytuacji kryzysowej,
- wspieranie działalności placówek pomagających rodzinie w sytuacjach kryzysowych,
- wspieranie działań wychowawczych na rzecz rodzin, w tym niepełnych, zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- prowadzenie działalności profilaktycznej i edukacyjnej dla dzieci i rodziców w temacie przemocy, uzależnień, zdrowego stylu życia itp.,
- wspieranie i rozwój poradnictwa rodzinnego, w tym specjalistycznego,
- inicjowanie i wspieranie działań na rzecz skutecznej aktywizacji społecznej i zawodowej rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- tworzenie możliwości i sprzyjanie podnoszeniu wiedzy i doskonaleniu umiejętności osób bezpośrednio pracujących z rodziną.

V. REALIZATORZY PROGRAMU

W lokalnym systemie działań w zakresie rozwiązywania problemów rodziny uwzględniono uczestnictwo różnych podmiotów i instytucji działających na terenie gminy i powiatu takich jak:

- Urząd Gminy w Golubiu-Dobrzyniu,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Golubiu-Dobrzyniu,
- Zespół Interdyscyplinarny,
- Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- szkoły/placówki oświatowe (przedszkola, żłobek),
- Gminna Biblioteka Publiczna w Nowogrodzie,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Golubiu-Dobrzyniu,
- Powiatowa Komenda Policji w Golubiu-Dobrzyniu,

- Prokuratura Rejonowa w Golubiu-Dobrzyniu,
- Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Golubiu-Dobrzyniu,
- Poradnia Leczenia Uzależnień w Golubiu-Dobrzyniu,
- placówki służby zdrowia,
- Sąd w Golubiu-Dobrzyniu,
- Zespół kuratorski przy Sądzie w Golubiu-Dobrzyniu,
- Powiatowy Urząd Pracy,
- placówki wspierające dzieci i młodzież (m.in.: placówki wsparcia dziennego, świetlice, koła zainteresowań, grupy wspierające),
- kościoły, związki wyznaniowe, stowarzyszenia i organizacje pozarządowe.

Inicjowanie, organizowanie i koordynowanie działań w ramach Gminnego Programu Wspierania Rodziny należy do zadań Urzędu Gminy oraz Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Golubiu-Dobrzyniu. Uczestnictwo w programie ma charakter otwarty i może być weryfikowane, aktualizowane w miarę pojawiających się potrzeb czy problemów.

VI. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Finansowanie Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2021-2023 opierać się będzie na środkach własnych Gminy, dotacjach, środkach unijnych oraz środkach pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

VII. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

Realizacja zaplanowanych w Programie działań przewiduje osiągnięcie następujących efektów:

- przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodzin z terenu gminy,
- poprawę bezpieczeństwa dziecka i rodziny,
- wzmocnienie roli i funkcji rodziny biologicznej, wypracowanie w rodzinach poczucia odpowiedzialności i umiejętności radzenia sobie z problemami przy wykorzystywaniu własnej aktywności i potencjału,
- integrację rodziny ze środowiskiem lokalnym,
- ograniczenie konieczności umieszczania dzieci w pieczy zastępczej,
- podniesienie jakości usług świadczonych przez podmioty zaangażowane w realizację programu.

VIII. MONITORING I EWALUACJA

Nieodzownym elementem towarzyszącym realizacji programu jest jego monitorowanie

i ewaluacja. Monitoring realizacji poszczególnych działań w ramach celów szczegółowych będzie dokonywany na bieżąco, w ramach codziennej pracy pracowników socjalnych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej co pozwoli również na bieżąco modyfikować i dostosowywać środki, metody i narzędzia do potrzeb i sytuacji pojawiających się w trakcie realizacji programu.

Ocena przeprowadzonych działań i ich efektów będzie przeprowadzana i przedstawiana Radzie Gminy, w ramach corocznego sprawozdania z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Ocena całego programu, która zostanie przeprowadzona po zakończeniu jego realizacji, pozwoli wskazać czynniki, które ułatwiły lub utrudniały jego realizację i posłużą jako rekomendacje dla kolejnych okresów programowania.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, do zadań własnych Gminy należy opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny. Rada Gminy uchwala Gminny Program Wspierania Rodziny na podstawie art. 179 ust. 2 przywołanej ustawy. Poprzedni Program obejmował lata 2018-2020. Konieczne zatem jest uchwalenie kolejnego 3-letniego Gminnego Programu Wspierania Rodziny.